

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๗. พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

๗.๑ การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

หน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัดในจังหวัด ได้ดำเนินการขับเคลื่อนงานแนะแนวให้กับนักเรียนเป็นรูปธรรมในหลายมิติตามบริบทของเขตพื้นที่ เนื่องจากในระดับประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่ไม่มีครูแนะแนวและครูที่จบการศึกษาด้านจิตวิทยา จึงได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลครูแนะแนวครูและบุคลากรทางการศึกษาที่จบการศึกษาด้านจิตวิทยา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสำคัญในการจัดทำนโยบาย และทิศทางการยกระดับการขับเคลื่อนงานแนะแนว และงานสุขภาพจิตในโรงเรียนแบบบูรณาการ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวทางการเรียน และเป้าหมายชีวิตที่ตนเองชอบสามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดระยะเวลาการเรียน โดยมีการจัดตั้งศูนย์แนะแนวประจำจังหวัดและประจำเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้มีศูนย์ให้คำปรึกษาและแนะแนว (Advice Center) อย่างน้อย ๑ แห่ง ที่มีความพร้อมในการให้บริการผู้เรียน และประชาชน ซึ่งครูและบุคลากรในสังกัดทำหน้าที่แนะแนวและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนและประชาชน

๗.๒ ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

๑) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงโลก มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และมีหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จัดให้มีระบบแนะแนวทางการศึกษา (Coaching) ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับการศึกษาอาชีวศึกษา ระดับการศึกษาพิเศษ เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวทางการเรียนและเป้าหมายชีวิตที่ตนเองสนใจ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดระยะเวลาการเรียน เน้นนวัตกรรมการเรียนรู้ มุ่งเน้นทักษะจากการปฏิบัติจริง และเสริมความสามารถด้าน Soft Skill ควบคู่กับการพัฒนา ประสานความร่วมมือกับกรมสุขภาพจิตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน เพื่อให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนให้สามารถอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข

๒) การส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการแนะแนวผู้เรียน

หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการขับเคลื่อนงานแนะแนวให้กับนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรมในหลายมิติตามบริบทของพื้นที่ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรครูผู้รับผิดชอบ งานแนะแนวโรงเรียน เข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูแนะแนวแกนนำและการ Coaching เป้าหมายชีวิต ตามนโยบายเรียนดีมีความสุข มีการวางแผนในการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการแนะแนวผู้เรียน โดยมีการจัดอบรมพัฒนาครูโดยเฉพาะ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแนะแนวและการให้คำปรึกษา รวมทั้งพัฒนาให้มีทักษะ เจตคติหรือคุณลักษณะในการแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนหรือผู้รับบริการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหาร ครูแนะแนว ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา องค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการแนะแนว และนำกระบวนการแนะแนวไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแนะแนวหรือครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวมีจรรยาบรรณการแนะแนว และจรรยาบรรณ

การให้คำปรึกษา จัดทำเว็บไซต์ศูนย์เครือข่ายแนะแนวเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ ให้กับครูแนะแนวอีกทั้งยังได้ดำเนินการจัดทำกลุ่มไลน์ของศูนย์เครือข่ายแนะแนวจังหวัดฉะเชิงเทรา และมีการดำเนินงานแนะแนวที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓) การจัดให้มีระบบการแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ส่งเสริม สนับสนุน ให้โรงเรียนจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ให้มีลักษณะเหมือนบ้าน โดยครูและนักเรียน สร้างความคุ้นเคยประหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว ให้ครูและนักเรียนได้สำรวจความพร้อมทางร่างกาย การเจ็บป่วยต่างๆ รวมถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิต มุ่งเน้นให้นักเรียนรู้จักตนเองและสิ่งแวดล้อม มีความรู้ ทักษะที่จำเป็นในการปรับตัวในด้านต่างๆ และวางแผนการทำงานในอนาคต มีการจัดตั้งศูนย์บริหารความสุขและความปลอดภัย โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค คุณภาพและสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นตามบริบทของประเทศและสังคม รวมทั้งให้ความสำคัญในการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียนโดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต สนับสนุนการสร้างเครือข่ายและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา สร้างภูมิคุ้มกันผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ให้เข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ดูแลความปลอดภัยของผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านระบบ OBEC Safety Center พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเฝ้าระวังช่วยเหลือเด็กกลุ่มเสี่ยง เด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน เด็กไร้สัญชาติ ตามความต้องการจำเป็นรายบุคคล เพื่อไม่ให้หลุดจากระบบการศึกษา โดยบูรณาการความร่วมมือกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสได้รับโอกาสเข้าถึงการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และการฝึกอาชีพที่หลากหลายเหมาะสมตามศักยภาพ เพื่อให้มีทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้ สถานศึกษามีแผนเผชิญเหตุร้อยละ ๑๐๐

๔) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาของผู้เรียน

หน่วยงานและสถานศึกษาในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ ได้ดำเนินการตามนโยบายและจุดเน้นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ(พลตำรวจเอกเพิ่มพูน ชิดชอบ) ที่ได้กำหนดนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการแนะแนวการเรียนการสอน (Coaching) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาลเพื่อดูแลและหาแนวทางการแก้ไข สร้างการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม home room เกี่ยวกับสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของผู้เรียน เช่น รพ.สต.ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษาเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันป้องกันยาเสพติดในกลุ่มเด็ก และเยาวชน มิให้เป็นผู้เสพยาใหม่ โดยประสานงานจัดอบรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและมี QR Code Mental Health check-in ในการประเมินสุขภาพกายและสุขภาพจิตให้กับนักเรียนหรือเป็นแบบสำรวจให้กับโรงเรียนได้ ประสานกับบ้านพักเด็กชลบุรี โดยประสานงานการลงพื้นที่ช่วยเหลือนักเรียน การส่งต่อนักเรียน ร่วมมือกับบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดชลบุรี เพื่อประสานงานกรณีผู้เรียนประสบเหตุ เสริมสร้างเครือข่ายคุ้มครองเด็กในโรงเรียนจังหวัด เพื่อให้ความรู้เรื่องการคุ้มครองเด็ก สร้างเครือข่ายคุ้มครองเด็กในโรงเรียนและพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กในโรงเรียน ระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนในโรงเรียนให้มีความเข้มแข็ง และป้องกันปัญหาเด็กในรูปแบบแบบต่างๆ ส่งผลให้โรงเรียนมีข้อมูลภาคีเครือข่าย และวิธีการสร้างเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการส่งเสริม สนับสนุน ป้องกัน ช่วยเหลือคุ้มครองนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๓ ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑.ครูแนะแนวหรือบุคลากรที่รับผิดชอบ ไม่ตรงวิชาเอก	๑.ควรจัดให้มีครูแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสอย่างน้อยโรงเรียนละ ๑ คน	๑.นักเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีข้อมูลสารสนเทศวางแผนด้านการศึกษาและอาชีพได้สอดคล้องกับศักยภาพและทิศทางของตลาดแรงงาน
๒.บุคลากรที่ไม่เพียงพอกับนักเรียน	๒.ควรจัดสรรงบประมาณในการอบรมให้ความรู้ครูรับรู้ขอบเขตงานแนะแนว เพื่อให้คำแนะนำนักเรียนได้อย่างถูกต้อง	๒.นักเรียนมีทักษะชีวิต สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน
๓.บุคลากรที่รับผิดชอบมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน	๓.จัดการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	๓. มีบุคลากรที่มีความรู้ด้านการแนะแนวประจำแต่ละโรงเรียนในจำนวนที่เพียงพอต่อการดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง
๔.งบประมาณในการ พัฒนาบุคลากรมีจำนวนจำกัด	๔.จัดสรรงบประมาณเพื่อ อบรมพัฒนาบุคลากร	๔.มีงบประมาณเพียงพอในการพัฒนาบุคลากรในการแนะแนว

๗.๔ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การกำหนดนโยบายการดำเนินงานระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรมในโรงเรียน มีข้อมูลสารสนเทศระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรมในโรงเรียน ความร่วมมือในการพัฒนาระบบแนะแนวจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่องในการเห็นความสำคัญและปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว สร้างความเข้าใจผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการทำงานเป็นทีม ได้รับความร่วมมือของภาคี ๓ ฝ่าย ครูที่ปรึกษา นักเรียน นักศึกษา และนักจิตวิทยา

๗.๕ ข้อเสนอแนะ

- การขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์ต่างๆจากโรงเรียนมัธยมศึกษา ในการเข้าแนะแนวการศึกษาต่อในสายอาชีพ เปิดโอกาสให้วิทยาลัยฯ เข้าแนะแนวการศึกษาต่อสำหรับนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนต้น ได้มีโอกาสเลือกเรียนในสายอาชีพหรือในสิ่งที่ตนเองถนัดและสนใจมากขึ้น ปัจจุบันบางโรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้วิทยาลัยฯ เข้าไปแนะแนวการศึกษาต่อในสายอาชีพให้กับผู้เรียน

- รัฐบาลควรกำชับให้สถานศึกษาเปิดโอกาสให้เด็กพิเศษได้เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ ไม่ควรปิดกั้น

- สถานศึกษาควรมีเจ้าหน้าที่ดูแลสุขภาพจิตประจำโรงเรียนทุกแห่ง

- ผู้ปกครองควรเอาใจใส่ดูแลและยอมรับคำแนะนำจากโรงเรียน เพื่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียน ให้ได้รับการรักษาได้ทันเวลา

- การขับเคลื่อนงานต้องทำแบบต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นผลงานที่เป็นรูปธรรม

- ควรได้รับการสนับสนุน อุปกรณ์ เครื่องมือ /ครุภัณฑ์ เพิ่มขึ้นจะช่วยลดช่องว่างของ การจัดการเรียนรู้ให้ไปในทางที่ถูกต้อง และตรงกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

๗.๖ รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ ดำเนินการจัดตั้งศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษา สกร.ในสถานศึกษา พร้อมทั้งขับเคลื่อนกิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษา ประกอบด้วยขอข่ายการให้คำปรึกษา ๓ ด้าน คือ ๑)ด้านการศึกษา ๒) ด้านอาชีพ ๓) ด้านสังคมและส่วนตัวพร้อมทั้งบริการตรวจสุขภาพใจอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง โดยปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด ดังนี้ ๑) กำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษา สกร.สำหรับสถานศึกษาในสังกัด ๒) มอบหมายข้าราชการหรือบุคลากรรับผิดชอบเป็นผู้ดูแลงานศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษา สกร.ระดับจังหวัด ๓) ประชาสัมพันธ์การบริการศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษา สกร. ๔) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะในการแนะแนวและให้คำปรึกษาให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ๕) รวบรวมข้อมูลผู้รับบริการฯ จากศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษา สกร.อำเภอ และสรุป ลงในแบบ ศนป.๐๑ และ ศนป.๐๒ เพื่อรายงานข้อมูลผู้รับบริการดังกล่าวไปยังกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตามปฏิทินรายงานตามไตรมาส การดำเนินงานศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษา สกร.อำเภอ ให้ดำเนินการดังนี้ ๑) มอบหมายข้าราชการหรือบุคลากรรับผิดชอบเป็นผู้ดูแลในลักษณะงานประจำและปฏิบัติงานที่ศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษา สกร.ระดับอำเภอ ๒) จัดสถานที่ มุมสื่อ และข้อมูลสารสนเทศเพื่อการให้บริการแนะแนวและให้คำปรึกษาไว้บริการแก่นักศึกษา สกร.และประชาชน ๓) พัฒนารูปแบบการให้บริการให้หลากหลายและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุด ๔) ประชาสัมพันธ์การบริการศูนย์แนะแนวและให้คำปรึกษา สกร.ให้นักศึกษา สกร. และประชาชนมาใช้บริการ ๕) ให้บริการแนะแนวและให้คำปรึกษา ให้แก่นักศึกษา สกร.และประชาชน ๓ ด้าน ดังนี้ ด้านการแนะแนวการศึกษา (Education Guidance) ให้ความช่วยเหลือในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาโดยเฉพาะ เช่น แนวทางการศึกษาต่อ การเลือกโปรแกรมการเรียน การลงทะเบียนหลักสูตร รูปแบบการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา ด้านการแนะแนวอาชีพ (Vocational Guidance) ให้ความช่วยเหลือในเรื่องที่เกี่ยวกับการรู้จักโลกของงานอาชีพ การวางแผนและการตัดสินใจเลือกอาชีพ ให้เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจและสภาพร่างกายของตนเอง และด้านการแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม (Personal and Social Guidance) การให้ความช่วยเหลือ ในเรื่องทีนอกเหนือจากด้านการศึกษาและอาชีพเป็นการช่วยให้เกิดความเข้าใจตนเองและสภาพแวดล้อม ส่งเสริมและพัฒนาในด้านบุคลิกภาพ อารมณ์และสังคม เพื่อเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีและสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมถึงให้บริการตรวจสุขภาพใจ ผ่านระบบ MENTAL HEALTH CHECK IN ของกรมสุขภาพจิตซึ่งเป็นเครื่องมือประเมินสุขภาพจิตเบื้องต้นและคัดกรองความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิตเพื่อใช้ประเมินสุขภาพจิตผู้ให้บริการ เพื่อค้นหาความเสี่ยงต่อปัญหา และเข้าถึงบริการได้อย่างรวดเร็ว อย่างน้อยเทอมละ ๑ ครั้ง